

Financiën en Control

Aan de leden van de gemeenteraad

ambtenaar : Hr. P.A. Bakker
doorkiesnr : 0180 451 231
fax :
email : P.Bakker@Ridderkerk.nl
bijlage(n) : 1

uw brief d.d. :
uw kenmerk :
ons kenmerk : RU08/04166

Ridderkerk, 5 juni 2008

Onderwerp: Reactie op rapport van bevindingen accountantscontrole rekening 2007

Geachte raadsleden,

Op 14 mei 2007 heeft Deloitte Accountants BV een goedkeurende verklaring op de jaarrekening 2007 van onze gemeente afgegeven en het daarbij behorende Rapport controle jaarrekening 2007 aangeboden. Dit zgn. rapport van bevindingen is aan de raadsfracties beschikbaar gesteld.

In het rapport van bevindingen staat een aantal opmerkingen naar aanleiding van en toelichtingen op de verrichte controle(s). Ook worden enkele aanbevelingen gedaan. Als college nemen wij de aanbevelingen van de accountant onverkort over. De daaruit voortvloeiende actiepunten hebben wij – tezamen met de openstaande punten uit de interimcontrole 2007 – toegevoegd aan het overzicht met de stand van zaken van de actiepunten accountantscontrole, dat wij bij de 3de programmamonitor 2007 aan u hebben aangeboden. De stand van zaken van de actiepunten accountantscontrole t/m de rekening 2007 is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Bij de schriftelijke vragen die de raadsfracties over de jaarrekening 2007 hebben gesteld zijn ook vragen over het Rapport controle jaarrekening 2007 van de accountant. De beantwoording van deze vragen hebben wij betrokken bij deze brief, wat betekent dat wij in de antwoorden op de schriftelijke vragen niet meer op het accountantsrapport ingaan.

Op de belangrijkste opmerkingen van de accountant gaan wij hieronder in.

Interne controles en beheersing processen

Wij zijn tevreden met de constatering van de accountant dat de meeste van belang zijnde werkprocessen goed worden beheerst en dat de interne controle daarop van goede kwaliteit is om ook de financiële aspecten van het werkproces Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) en de interne controle daarop op een goed kwaliteitsniveau te brengen. Dat er in 2007 te weinig aandacht voor interne controle geweest is heeft te maken met de gemaakte keuze om de Wmo 'beleidsarm' in te voeren. Veel aandacht is uitgegaan naar de continuïteit van zorg voor de cliënten en het functioneren van De Wijzerplaats. Daardoor is onvoldoende aandacht besteed aan interne controle op financiële rechtmatigheid. Zie hiervoor ook pagina 65 van de programmarekening 2007.

Pas als de herindicaties zijn afgerond, staat het recht op zorg vast dat de basis is voor de financiële rechtmatigheid. Door de keuze 2008 ook als overgangsjaar te beschouwen, is er een gelijkmatiger overgang tussen de verschillende indicatieniveaus (vooral een gelijkmatiger overgang van HH2 naar HH1). Dat betekent inderdaad dat er een zekere mate van onzekerheid bestaat ten aanzien

Onderwerp: Reactie op rapport van bevindingen accountantscontrole rekening 2007 (vervolg)

van de financiële rechtmatigheid. Dat kan ook inhouden dat in de jaarrekening 2008 een deel van de uitgaven nog als onzeker moet worden aangemerkt.

Een ander deel van de onzekerheid wordt veroorzaakt door onvoldoende interne controle op de facturen van de zorginstellingen. De over 2007 alsnog uitgevoerde interne controle op de facturen van de zorginstellingen zetten we in 2008 onverminderd voort. Hiervoor is het nodig dat de administratieve organisatie én interne controle op de uitgaven voor hulp bij het huishouden op orde is.

Om inzicht te krijgen in de huidige kwaliteit van dat aspect van het Wmo-proces zal de accountant eind juni 2008 een extra interimcontrole uitvoeren. Afgesproken is dat bij deze hercontrole een aantal aspecten op orde zullen zijn:

- alle werkprocessen ten aanzien van de administratieve organisatie en interne controle zijn beschreven, incl. taken, rollen en verantwoordelijkheden;
- er wordt aantoonbaar volgens de beschreven werkwijzen gewerkt;
- het elektronische cliëntendossier (GWS4ALL) is gevuld met de juiste gegevens en de managementinformatie is beschikbaar;
- er vindt zichtbare controle plaats op alle uitgaven voor de hulp bij het huishouden.

Wanneer deze procedures op orde zijn én alle betrokkenen (zowel in- als extern) zich aan de gemaakte afspraken houden is het dus niet meer mogelijk dat er betalingachterstanden ontstaan. Daarmee hebben we een actuele inzage in de begrote inkomsten, uitgaven en eventueel nog te ontvangen verrekeningen. De betreffende betalingsachterstanden zijn uiteraard wel verwerkt in de rekening 2007.

Ten aanzien van de verrekeningen kunnen we u melden dat het overleg met de zorgaanbieders inmiddels heeft plaatsgevonden, waarbij onze bevindingen zijn bevestigd. Het wachten is nu nog op de formele bevestiging van de zorgaanbieders.

Na afsluiting van het jaar 2007 is alsnog een interne controle uitgevoerd op de facturen leerlingenvervoer. Deze controles zullen in 2008 standaard worden uitgevoerd.

Onderhoudsvoorzieningen en de stellige uitspraak van de commissie BBV

In de programmarekening 2007 moesten alle onderhoudsvoorzieningen vrijvallen omdat niet voldaan werd aan de voorwaarde dat er actuele beheerplannen moeten zijn en/of aansluiting tussen de stand van de voorziening en het beheerplan. Wij hebben de impact van de opmerking van de accountant hierover in de Managementletter onderschat.

Als het gaat om de actualiteit van beheerplannen betreft dat vooral die voor onderhoud wegen en onderhoud groenvoorzieningen. Het actualiseren cq opstellen van deze plannen is afhankelijk gemaakt van het in ontwikkeling zijnde Beeldkwaliteitsplan. Het opstellen daarvan heeft langer geduurd dan verwacht. Daardoor is het actualiseren van de beheerplannen ook uitgesteld.

Waar er geen aansluiting is tussen de stand van de voorziening en de wel actuele beheerplannen wil dat niet zeggen dat de stand van de voorziening niet goed zou zijn. Wat met name ontbreekt zijn berekeningen waaruit het verband tussen de cijfers uit de beheerplannen en de stand van de voorziening blijkt. Jaarlijks worden bij de rekening de voorzieningen doorgelicht. Daarbij wordt ook beoordeeld of de stand van de voorziening te hoog of te laag is. Deze globale toets blijkt achteraf voor de onderhoudsvoorzieningen niet meer te voldoen aan de nieuwe stellige uitspraak van de commissie BBV.

De gedwongen vrijval van de voorzieningen willen wij benutten om nog dit jaar een onderzoek te doen naar de relatie tussen beheerplannen en de voorzieningen voor onderhoud en de informatievoorziening daarover bij de begroting/rekening. De centrale vraag daarbij is of de voorzieningen hersteld moeten worden of dat voor het onderhoud met bestemmingsreserves gewerkt moet gaan worden. Wij zullen de resultaten van dat onderzoek presenteren bij de begroting 2009.

Datum 4 mei 2008

Onderwerp: Reactie op rapport van bevindingen accountantscontrole rekening 2007 (vervolg)

Volgnr 3 van 4

Single information single audit (sisa)

De accountant heeft geconstateerd dat er bij de Wet Werk en Bijstand een fout is in het inkomensdeel en dat er onzekerheden zijn bij het werkdeel WWB en bij het Onderwijsachterstandenbeleid. De fout zal in 2008 hersteld worden. De geconstateerde onzekerheden zijn inherent aan de sisa-systematiek.

De uitgaven voor de WWB moeten aan het Rijk op kasbasis worden verantwoord. Eind 2007 zijn trajecten ingekocht die in 2008 worden uitgevoerd. Pas na afloop van de trajecten kan er een juiste verantwoording worden opgesteld. Maar door de voorgeschreven kasbasis methode moeten de inkoopkosten vooruitlopend daarop in de sisa-bijlage 2007 worden opgenomen.

Voor het Onderwijsachterstandbeleid geldt dat er voorschotten zijn verstrekt op subsidiabele activiteiten in 2007, waarvan de afrekening in 2008 plaats vindt na beëindiging van het schooljaar 2007/2008. Indien dat tot bijstelling van het voorschot leidt zal dat in de sisa-verantwoording 2008 worden opgenomen.

Fouten en onzekerheden (excl. sisa)

Het totaal aan fouten in de begrotingsrechtmatigheid (overschrijding van budgetten) dat de accountant in de programmarekening 2007 heeft vastgesteld is € 525.000,--.

De voorziening Onderwijsachterstandbeleid en de voorziening werkdeel WWB zijn te hoog resp. te laag in de rekening opgenomen. Door deze fouten alsnog in de rekening te herstellen zou de tijdige toezending van de rekening aan uw raad in het gedrang kunnen komen. Gelet op het krappe schema voor de bestuurlijke behandeling van de rekening (met name de voorbereidingstijd voor de commissie KAS was kort) is er bewust vanaf gezien de stand van deze voorzieningen te corrigeren. De fout bleef binnen de tolerantiegrens waardoor de goedkeurende accountantsverklaring niet in gevaar kwam.

Bij het opstellen begin 2008 van de programmarekening 2007 kwam naar voren dat er mogelijk een administratief probleem is rond een aantal posten op de balans met per saldo een vordering van € 404.000,--. De oorsprong van deze posten kon niet direct vastgesteld worden, zodat niet kon worden bepaald hoe de afwikkeling moest plaats vinden. Om te voorkomen dat dit een onzekerheid in de rekening 2007 zou vormen is in overleg met de accountant besloten het saldo van deze posten vooralsnog als last in de programmarekening op te nemen. Vervolgens is een onderzoek gestart om de juiste wijze van afwikkeling te bepalen. Indien de uitkomst daarvan tot een andere conclusie leidt dan nu in de rekening 2007 is aangenomen, zal correctie plaatsvinden in de rekening 2008.

Het totaal aan onzekerheden in de programmarekening 2007 is door de accountant bepaald op € 1.040.000,--.

Hiervan betreft € 829.000,-- de Wmo. Oorzaak van de onzekerheid is onder andere onvoldoende interne controle. Eerst nadat de herindicaties zijn afgerond kan de onzekerheid geheel worden weggenomen. Wij verwijzen u verder naar onze reactie onder het kopje 'Interne controle en beheersing processen'.

Het saldo van de voorziening exploitatiekosten bijzonder basisonderwijs van € 220.000,-- vormt de overige onzekerheid. De voorziening dient voor de afrekening van de overschrijdingsregeling bijzonder basisonderwijs. In verband met de verzelfstandiging van het openbaar basisonderwijs zal de afrekening in één keer plaatsvinden tot en met 2006 (i.p.v. 2005). De jaarrekening 2006 van de verschillende schoolbesturen zijn in de tweede helft van 2007 pas definitief geworden. Om de overschrijdingsbedragen te kunnen bepalen zijn tevens alle jaarrekeningen van het bijzonder onderwijs tot en met 2006 benodigd. Deze waren in 2007 nog niet beschikbaar bij de gemeente, zo-

Financiën en Control

Onderwerp: Reactie op rapport van bevindingen accountantscon-
trole rekening 2007 (vervolg)

dat de overschrijdingsbedragen nog niet zijn vastgesteld. Wij hebben opdracht gegeven om alle nog openstaande periodes van de overschrijdingsregeling in 2008 af te rekenen.

Tot slot

Tot zover onze reactie op de opmerkingen van de accountant in zijn rapport van bevindingen. Op andere aspecten zijn wij niet ingegaan, omdat het rapport van bevindingen terzake niet meer inhoudt dan een feitelijke mededeling, ons inziens reeds afdoende informatie bij uw raad voorhanden is of er inhoudelijk geen aanleiding toe is.

Burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,